

AKTUÁLNÍ INFORMACE - AKTUÁLNÍ INFORMACE - AKTUÁLNÍ INFORMACE

Argumenty

189

.....
INTERNÍ ZPRAVODAJ SSU - 3/89

v pátek 17.11.1969 k uctění památky Jana Opletala. Připojujeme se k výzvě studentů ze dne 16.11.1969, ve které vyslovují požadavek na vytvoření zvláštní vládní komise, která vyšetří tento brutální zločin. Jejich požadavek plně podporujeme a obracejeme se na všechny Československé divadla.

Vyzýváme vás, ať se k této věci připojí i tjezení protestní stavce studentů tím, že v tyto dny místo plánovaných představení přečtete naše stanovisko k této události a nabídnete divadelní prostory k široké veřejné diskusi. Rovněž se obracejeme ke všem spolustanovcům. Zaujíme nás i vaše názory, uvážení a politická zvláštní. Nevrhujeme vyhlásit na pondělí 27. listopadu mezi 1. a 14. hodinou protestní generální stávku.

V Praze 18. listopadu 1969

/ v Realistická div./

Praha 18.11.1969

Včera 17. listopadu v odpoledních a večerních hodinách, byla Praha svědkem nejmohutnější demonstrace za posledních dvacet let. Veřejné shromáždění, které u příležitosti 50. výročí protinacistických bouří v Praze a smrti studenta Jana Opletala, svolali studenti pražských vysokých škol, pak v průvodu Prahou pokračovalo masovou politickou demonstrací, již se dle střízlivých odhadů účastnilo nejméně 50 tisíc lidí. Studenti a lidé v ulicích žádali okamžitě zahájení celospolečenského dialogu, odstoupení nynějšího stranického a politického vedení naší země, svobodné volby a zrušení ~~monopolu~~ monopolu KSČ a důsledné uplatňování všech lidských práv, včetně propuštění všech politických vězňů. Když se průvod dostal na Národní třídu ve středu Prahy, byl zastaven a ovláčen speciálními jednotkami vojsk NČV, v jejichž výstroji nechyběly ani ohraněné transportéry. Při následném brutálním zásahu proti pokojným demonstrantům, které mnohým připomnělo nacistický režim před palácem lety, a jehož se účastnili i tzv. "červené barety", tedy speciální jednotky vycvičené na boj muže proti muži, bylo zraněno lidí zraněno, včetně žen, dětí a starců. Lidé skandovali: "Jacešovo zastup!" Domáci i světová veřejnost je pobouřena a zděšena. Zatímco už tlaď všichni země východní Evropy se pokojně ubírají cestou demokratických reforem, rozpoutává čs. stranické a státní vedení válku proti vlastním občanům, kteří se nedobrují ničeho jiného, než následování příkladu ~~neokantů~~ neokantů zemí. Válka, která budoucí a nevyhnutelný celospolečenský dialog může učinit jen boletnější a obtížnější.

Charta '77 se cítí nucena zaujmout k současné situaci v naší zemi následující stanovisko.

1. Považujeme za nezbytné, aby se stranického a státního vedení naší země okamžitě odstoupili ti, kteří jsou přímo odpovědní za brutální postup proti vlastním občanům.

2. Je nezbytné okamžitě zahájit vakatku celospolečenský dialog o cestě budoucích reforem, kterého se budou moci plnoprávně účastnit všechny složky naší společnosti, včetně nekomunistických politických stran, církví, inteligence, lidí, a studentstva a nezávislých iniciativ. Charta '77, jako jedna z mnohých iniciativ, je připravena ambiciózně k tomuto dialogu své služby.

Přátelé!

V klidné plynoucí toku dní jsem začátkem listopadu připravoval první a druhé číslo zpravodaje SSU Argumenty'89. Bylo to příjemné zpeřtení dnů, kdy jsem byl neustále na telefonu nebo se ženou doma, neboť jsme čekali přírůstek do rodiny. Termín porodu byl stanoven na 12. listopad. Uplynulo dalších pět dní čekání, ale naše "malá" se stále nehlásila, že by již chtěla vylézt na tenhle svět a stát se další občankou Československé socialistické republiky. Na 17. listopad byla hlášena studentská demonstrace. Původně navržená trasa průvodu nebyla schválena, ale každý věděl, že po skončení oficiálního pietního aktu na Vyšehradě se průvod vydá na Václavské náměstí - symbolické místo odporu proti totalitnímu režimu. Moje žena, po zkušenostech z ledna 1989, po zkušenostech z "honů na čarodějnice" /na signatáře prohlášení za propuštění Václava Havla a dalších politických vězňů, na signatáře Několika vět/, po zkušenostech ze srpna a října 1989, mě přesvědčila, že demonstrace je povolena, tudíž moje účast není nutná, a že se to může narodit každou chvíli ... Bylo to moje štěstí, protože parta, se kterou jsem chtěl jít byla v prvních řadách ...

Koupil jsem na 17. 11. lístky do kina na Malou Věru. Po skončení filmu jsme šli na Národní ještě na výstavu. Pak jsme sedli na metro a jeli domů. O hodinu později se na místech, kde jsme procházeli, a kde ještě nebylo vidu ani slechu po příslušnících Bezpečnosti, rozpoutala jatka.

Seděli jsme doma u rádia a poslouchali zahraniční vysílání, ale i naše /kde se ovšem objevila pouze kratičká zpráva ve večerním vysílání/. Domů se vrátil Švagr. Poslouchali jsme jeho doplnující výklad ke zprávě Hlasu Ameriky a Svobodné Evropy.

O den později se objevila první prohlášení.

Rezoluce studentů DAMU

V lom občanů

V pátek 17. listopadu se uskutečnila manifestace vysokoškolských studentů u příležitosti Mezinárodního dne studentstva pořádána nezávislými studenty a křesťanskou vysokoškolskou radou. Tento pietní akt na uctění památky Jana Opletala byl zjevně podpořen řadou dalších spoluobčanů. Z Vyšehradu se průvod vydal spontánně do centra města, kde byl příslušníky Veřejné bezpečnosti a vojsk z Ministerstva vnitra nemilosrdně zmasakrován. Vyzýváme proto studenty a pedagogy k týlesní protestní stávce. Zároveň žádáme vytvoření výšního komise, která vyšetří tento brutální policejní zločin. Věříme, že každý, komu není lhostejný stav a vývoj naší společnosti, se připojí k tomuto vynucenému, ale zásadnímu kroku.

V Praze 16. listopadu 1989

Studenti DAMU

Rezoluce divadelních umělců

Vítězí a občanů!

Na veškeré pokusy občanůch iniciativ o navázání konstruktivního dialogu odpovědělo vedení státu zcela jednoznačně kriminalizováním, perzekucemi a nyní už dokonce masakrem pokojné studentké demonstrace

3. Dialog je v krátké budoucnosti opravdu nevyhnutelný. apelujeme proto na vedení naší veřejnosti, aby jim teď napomohla všemi pokojnými prostředky k jeho uskutečnění. Ujišťujeme, že všechny tukové posojní akce protestu proti mocenské zvlášť bujnosti rozhodně podporovat. Za naší situace bychom již neměli jen vyčkávat. Je třeba jelnat.

4. Obracíme se rovněž na veřejnost a politické představitelů všude ve světě, aby politickým tlakem na současná es. vedení napomohli tento dialog začít.

Situace v Československu na zakonku roku 1969 je ostudná a nebezpečná. Zača na ji proto všichni naproblemě řešit.

V Praze dne 16. listopadu 1969

Tomáš Hradílek
 Dana Němcová mluvčí Charty'77
 Zdeněk Vozira

Tato prohlášení jsme si nahrávali na kazetu a pak dlouho do noci je opisovali. Studenti je roznášeli a vylepovali po celém městě. Podobně to dělala další spousta lidí, zvlášt těch, co má v rodině právě nějakého studenta.

Večer se vrádlu objevila zpráva o smrti studenta Martina Šmída. I s uvedením dat narození a úmrtí. V neděli dopoledne mě doma již nic neudrželo. Na Národní je nezvykle plno. Na rohu postávají dva příslušníci VB a na několika místech jsou voskové koberce mnohotející se v plamánkách svíček. Obchodní dům Máj je otevřen, neboť se blíží vánoce. V drogerii jdou nejvíce na odbyt právě vánoční svíčky.

Televize vysílá demontáž o smrti Martina Šmída. Na Václaváku se scházejí lidé. V podvečer se dav pohne a začíná směřovat na Hrad. Z Národní volám domů, že se tady asi sto tisíc lidí /pozdější zprávy hovoří o 30 tisících/. Přidávají se lidé stojící na chodnicích. Na mostě 1. máje vidíme v dále blikající a rychle se přibližující majáky "antonů" bezpečnosti. Utíkáme rychle kupředu, aby nás na mostě nesevřeli. Na újezdě je čelo zastaveno. Také most 1. máje je odříznut. Došlo k prvnímu rozdělení. Část lidí obchází postranní ulici zátaras z "antonů" a stojících "štitáků", zpívá se hymna, zepředu i zezadu pokřikujeme na mladíky z pohotovostního sboru. Po půhodině již většina lidí postranními ulicemi obchází zátaras. Někdo rozšířil zprávu, že se jde na Kampu. Došlo k druhému rozdělení. Pokračujeme dál na Malostranské náměstí. Před námi se lesknou štíty. Část lidí opět směřuje na Kampu. Dochází k třetímu rozdělení. Přes Petřín se snažíme dostat ke Hradu. Nahoře běží proti nám lidé, kteří byli zastaveni na Pohofelci. S kolegou z práce, s nímž jsem se potkal, se dohadujeme o svolání schůze ROH v práci.

Televize večer přináší rozhovor s dvěma Martiny Šmída, kteří mají ale jiné datum narození. Večer mluví předseda vlády ČSR Pitra.

V pondělí v práci většina lidí podepisuje prohlášení, v němž odsuzujeme brutální zákrok Bezpečnosti. Odpoledne jdeme opět na Václavák. Průvod je tentokrát zastaven na Mánesově mostě. Večer na Václaváku je živo. Svobodné slovo rozdává nejčestvější vydání novin s datem příštího dne.

Příští den se objevují zprávy o stažení vojska do Prahy. "Očiti svédkové" povídají o tankách na předměstí. Telefonuje mi žena, pohádám se s ní a posléze i s tchýní a odcházím opět na Václavák. Z balkónu Svobodného slova mluví Václav Havel. Doma se mnou nemluví ani židle u stolu. Další den se objevují zprávy o nasezení Lidových milic, ale lidé se již nebojí. Sametová revoluce začíná vítězit. 24. 11. odstupuje Miloš Jakeš a nám se dere na svět holčička. Svým křikem oznamuje, že se narodila do lepších časů.

Z.M. prosinec 1989